

Ἀπολοχάζω 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Νὰ τ' ἀφήκωμε λιγάκι ἀπολαχάνη τὸ γάλα Κίμωλ. Μὴν τὸ κενώσης ἀκόμη, ἄσ' το ἀπολεχάνη Ἀμφ. Ἀς πολαχάνη τὸ φαεὶ λιγάτσι τὸ ὕστερα φώμε Ὀρ. Σὰν ἀπολοχάνη τὸ βραστάρι τὸ πίνω Θήρ. Φύσα το ἀπολοχάνη αὐτόθ. Κατέβα τοῦ φαγεῖ ἀπ' δὴ 'στ' γὰ νὰ τ' ἔχῃ Ἰμβρ. Συνών. ξελοχαίνω.

ἀπολόχασμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. αλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολοχάζω.

Ἀποβολή τῆς μεγάλης θερμότητος, ἐπὶ φαγητοῦ.

ἀπολοχώνομαι Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. λοχώνομαι, δι' ὃ ἰδ. λοχώνω.

1) Ἐπὶ φυτῶν, μεταβάλλομαι οἶονεῖ εἰς θάμνον ἢ ἀφροντιστίας: Ἀπολοχώθηκαν τὰ δέντρα - τὰ κλήματα.

2) Ἐπὶ τόπων, καλύπτομαι ὑπὸ θάμνων: Ἀπολοχώθηκαν τὰ χωράφια.

ἀπόλγα ἡ, Θράκ. Ἰμβρ. Κρήτ. Λέσβ. Μακεδ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Τρίπ. κ.ά.) ἀδόλγα Πελοπ. (Λάστ. Τριφυλ. κ.ά.) ἀμόλγα Πελοπ. (Μάν.) ἀδόλα Πελοπ. (Τριφυλ.) ἀμόλα Πελοπ. (Καλάβρυτ. Λάστ. Μάν. Τριφυλ. κ.ά.) — Γ' Ἀθάν. Πράσιν. κατέλλ. 91. ἴμόλα Εὐβ. (Κονίστρ. κ.ά.) Θράκ. (Κασταν.) Πελοπ. (Βυτίν. Λάστ. κ.ά.) Πόντ. (Ἀμισ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω, παρ' ὃ καὶ ἀμπολῶ καὶ ἀμολῶ. Περί τοῦ σχηματισμοῦ ἰδ. Γ' Χατζιδ. ΜΝΕ 1,76.

1) Ἀπόλυσις, οἶον ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Πελοπ. (Καλάβρυτ.): Στὴν ἀπόλγα τῆς ἐκκλησίας ἦρτες; Συνών. ἀπόλυμα 1, ἀπόλυσι 1. 2) Ἐλευθερία, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τινος δεσμεύσεως, ἐπιτηρώσεως Εὐβ. (Κονίστρ. κ.ά.) Θράκ. Ἰμβρ. Λέσβ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Μάν. Τρίπ. Τριφυλ.) Πόντ. (Ἀμισ.) — Γ' Ἀθάν. ἐνθ' ἄν.: Ἐδωκε τῆς κόρης τοῦ ἀπόλγα κ' ἔγινε τοῦ δρόμου Τρίτ. Τὸ ἀφίεν' νε ἀπόλγα πενήδα μέρες Θράκ. Τοὺς ἔχεις δώσει ἀμόλα τῶν παιδιῶ σου Καλάβρυτ. Μὴν τοὺς δώνης ἴμόλα τοῦν παιδίου, γιατί θὰ πάρουνε τοὺς δρόμους Κονίστρ. Εὐρῆκε τώρα τὴν ἀδόλγα καὶ κάνει ὅ,τι θέλει Τριφυλ. Δὸς ἀτο μόλαν Ἀμισ. || Φρ. Παιδὶ τοῦ γλεντιοῦ καὶ τῆς ἀμόλας Γ' Ἀθάν. ἐνθ' ἄν. Κορίτσια τῆς ἀμόλας (ἄνευ προστάτου καὶ ἐπομένως κακῆς διαγωγῆς) Μάν. Εἶμι 'ς ἀπόλγα (εἶμαι ἐλεύθερος καὶ κάμνω ὅ,τι θέλω) Ἰμβρ. Πῆρι τ'ν ἀπόλγα τ' (ἀτελεύθη ἐκ τοῦ ἔργου του, ἐκ τῆς θέσεώς του) Λέσβ. Συνών. ἀπόλυμα 2. 3) Τὸ κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐργασίαν μικρὸν διάλειμμα Θράκ. (Κασταν.): Ἀγίτε, ἴμόλα θὰ κάνωμε. 4) Ἐπὶ τῶν βοσκημάτων, ἐλευθερία, ἀνεμπόδιστος βόσκησις Κρήτ. Πελοπ. (Βυτίν. Λάστ. κ.ά.): Πολλὴ ἀπόλγα ἔχετε (ἄνευ φόβου βόσκετε τὰ ποιμνία σας) Κρήτ. Ἀφήκατε ἴμόλα τὰ ζῶα σας καὶ χάλασαν τ' ἀμπέλι Βυτίν.

ἀπολυάρω ἀμάρτ. ἴπολυάρω Κάλυμν.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄρω.

Παύω νὰ κρατῶ, νὰ συγκρατῶ, ἀπολύω: Πάνω ποῦ ῥτε 'ς τὴν ὥρα νὰ ἴπολυάρη τὸν νηαυτόν του (νὰ ἀφήσῃ τὸν ἑαυτόν του ἔρμαιον, ἐπειδὴ ἤδη εἶχεν ἀποκάμει κολυμβῶν. Ἐκ παραμυθ.)

ἀπολυγίζω ἀμάρτ. ἴπολυγίζω Ρόδ. ἀπολυγῶ Σκῦρ. ἴπολυγῶ Κῶς

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. λυγίζω.

Λυγίζομαι, κλίνω ἐνθ' ἄν.: Ἀσμ.

Νὰ τὸν ἴπῳ βεργιόλιγνο, ἡ βέργια ἴπολυγίζει Ρόδ.

Ἀπολυγῶ ὁ πλάτανος, φιλεῖ τὸ κυπαρίσσι Σκῦρ.

Τέσσερα καλοεράκια | τό 'να τ' ἄλλο σὰν γεράκια
γῦρο γῦρο κυνηγοῦσι | καὶ τὴν μέσην τῆς ἴπολυοῦσι
Κῶς

ἀπολυθώνω Κύθν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. λύθι.

Ἐπὶ τῶν σύκων, κάμνω ὥστε νὰ παραμείνουν ὄλυνθοι, νὰ μὴ ὠριμάσουν: Ὁ ἀέρας ἀπολύθωσε τὰ σῦκα (ἐνν. ἐμποδίσας τὴν ἐπικονίασιν).

ἀπόλυμα τό, ἴΗπ. Κάρπ. Κρήτ. Πελοπ. (Μάν. Φεν.) — Ἀδάμ Χωριό 56 ἀπόλυμα Τσακων. ἀπόλ'μα ἴΗπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Κοζ. Χαλκιδ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀπέλυμα Πελοπ. (Κλουτσινοχ. Τρίκκ.) ἴπέλυμα Εὐβ. (Κύμ.) πόλ'μα Εὐβ. (Στρόπον.) ἀμπόλυμα Πελοπ. (Λακων. Μάν.) ἀμόλυμα Πελοπ. (Λακων. Μάν.) ἴμόλυμα Εὐβ. (Κονίστρ. κ.ά.) ἀπόλεκμαν Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) ἀμόλαγμαν Πόντ. (Κερασ.) ἀμόλαμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω, παρ' ὃ καὶ ἀπολέκω καὶ ἀμολάω. Ὁ τύπ. ἀπόλεκμαν ἐκ τοῦ ἀπολέκω, ὃ δὲ ἀμολαγμαν καὶ ἀμόλαμαν ἐκ τοῦ ἀμολάω.

1) Ἀπόλυσις τῆς ἐκκλησίας, ἡ μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἀπομάκρυνσις τῶν χριστιανῶν Πελοπ. (Λακων. Μάν.) — Ἀδάμ ἐνθ' ἄν.: Στ' ἀμπόλυμα τῆς ἐκκλησίας Λακων. Μὲν περασμένη Κυριακὴ 'ς τὸ ἀπόλυμα τῆς ἐκκλησίας Ἀδάμ ἐνθ' ἄν. || Ἀσμ.

Διήκε ὁ συχαρετοῦς | 'ς τ' ἀμπόλυμα τῆς ἐκκλησίας,
τὸ εἶπηκε τῆς Μαυροκαλῆς | γίνηνα δύο φονικά

Μάν. Συνών. ἀπόλγα 1, ἀπόλυσι 1. 2) Ἐλευθέρωσις, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ οἰασδῆποτε δεσμεύσεως, οἶον μαθητῶν ἐκ τοῦ σχολείου, βοσκημάτων, ὑποζυγίων κττ. Εὐβ. (Στρόπον.) ἴΗπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. Κάρπ. Πελοπ. (Μάν. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἱερθε τ' αἰ-Γιαννιοῦ, ἀπόλυμα τὰ βαρβάτα ἴΗπ. Τ' ἀμπέλια φέτον γι' ἀπόλ'μα γίγ'καν Αἰτωλ. Συνών. ἀπόλγα 2, ἀπολυσί 1. β) Καθόλου, ἐλευθερία πρὸς ἐξοδόν, οἶον τῶν μελισσῶν ἀπὸ τοῦ στομίου τῆς κυψέλης μετὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν εἰς ἄλλον τόπον, τοῦ ὕδατος τοῦ μυλῶνος πρὸς ἄλλεσιν κττ. Μακεδ. (Χαλκιδ.)

3) Ὁ ἀπολυόμενος νεαρὸς ἐσμός μελισσῶν Κάρπ. Πελοπ. (Κλουτσινοχ. Λακων. Μάν. Φεν.): Ἱεμιασε τ' ἀπόλυμα 'ς τὴν μονρῶ Φεν. Ἱεμιασε τ' ἀπόλυμα (συνέλαβον τὸν νέον ἐσμόν καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς νέαν κυψέλην) αὐτόθ. β) Πληθ. μεταφ. οἱ νεόγαμοι Πελοπ. (Τρίκκ.): Εἴμαστε ἀκόμα ἀπελύματα τῶν δὲν ἔχουμε ἀκόμα τίποτα.

4) Ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν, ἐκφυσις βλαστοῦ, βλάστησις Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ. κ.ά.) Κάρπ. Κρήτ.

β) Συνεκδ. ξύλον ἢ λίθος ἐξέχων τοῦ τοίχου, οἶον ἐκεῖνοι ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ καπνοδόχη τῆς οἰκίας ἴΗπ.

5) Δῶρον στελλόμενον πρὸς συγγενῇ ἢ φίλον ἀλλαχοῦ διαμένοντα Τσακων.: Ὁγ' ἔχον εἶδησι ἂν ὁ τοῖε ἀβῆτιζε τ' ἀπόλυμά μιν (δὲν ἔχω εἶδησιν ἂν ὁ θεῖος ἔλαβε τὸ δῶρόν μου).

6) Ἐπὶ μαγικῶν καταδέσμων, ἡ ἀπόλυσις, ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς ἐπηρείας τῶν Μακεδ. (Κοζ.)

ἀπολυμαίνω λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀπολυμαίνομαι.

Καθαίρω, ἀπαλλάσσω τινὰ ἀπὸ τοῦ μολύσματος: Ἀπολυμαίνω τὸ δωμάτιο - τὸ νοσοκομεῖο - τὸ αὐτοκίνητο κττ. Σπίτι ἀπολυμασμένο.

ἀπολυμός ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολύω.

Ἀπόλυσις, ἄφρεσις ἀπὸ ὑποχρεώσεώς τινος, οἶον στρατιωτικῆς, σχολικῆς κττ.: Στὸν ἀπολυμό μου, βρε παιδιά, θὰ πάω 'ς τὸ χωριό καὶ θὰ ὑρέγω παρρεῖα. Συνών. ἀπόλυσι 2, ἄφρεσι.

